

KÖZTÁRSASÁG FÜGGETLENSÉGÉNEK 20. ÉVFORDULÓJA

Készült: 2014. június 19

A Kazah Köztársaság decemberben ünnepli függetlenségének 20. évfordulóját. E rövid idő alatt a fiatal köztársaság a nemzetközi tapasztalatok felhasználásával nagy sikereket ért el a fejlődésében a liberális gazdaság, demokrácia és szabadság értékeinek kiválasztásával. Kazahsztán ma a Közép-Ázsia régió dinamikusan fejlődő szociális-gazdasági, kulturális és politikai központja, amelyet elismer a világ társadalma. A köztársaság legfőbb külpolitikai prioritásai közé tartozik a nemzeti érdekek és az állampolgárok jogainak védelme külföldön, a nemzetközi együttműködés megerősítése, a regionális és globális biztonság megteremtése, a külföldi befektetések ösztönzése. A történelmi mértékek szerinti rövid időszakban a köztársaság megbecsülést szerzett, mint felelős szubjektum a nemzetközi kapcsolatokban. Az ország aktívan részt vesz az aktuális nemzetközi problémák megoldásában és egy új világrend létrehozásában. Ma Kazahsztán megérdemelten elismert ország a nemzetközi porondon, mint egy dinamikus és virágzó ország modell.

Asztana az utóbbi években baráti és kölcsönösen előnyös együttműködést dolgozott ki a szomszédos, valamint a fejlett országokkal. Az állam 138 országgal épített ki diplomáciai kapcsolatot, 70 diplomáciai misszió működik külföldön. A nemzetközi elismerést fokozza az ország részvétele a nemzetközi szervezetek globális és regionális tevékenységében. Kazahsztán figyelemre méltó helyet foglal el az ENSZ-ben. Több kazahsztáni kezdeményezést támogattak a világ közösségei, mint az ENSZ világformálási erőfeszítései alapítványának létrehozását, a Globális környezetvédelmi-ökológiai stratégia elfogadását, a Zöld Hid ökológiai kezdeményezését és más kezdeményezéseket. Az ország, továbbá, jelölteti magát az ENSZ Biztonsági Tanácsába a 2017-2018 években. Az ország aktív tagja az olyan befolyásos szervezeteknek, mint az EBESZ, az Ázsiai kölcsönös együttműködési és bizalmi értekezlet, az Iszlám együttműködési szervezet, a FÁK, a Sanghaji együttműködési szervezet, a Kollektív biztonsági szerződés, stb. A hazai diplomácia legnagyobb sikere az EBESZ elnöklete volt, valamint a Szervezet csúcstalálkozója Asztanában 2010 decemberében, amely a XXI. század első évtizedének legnagyobb nemzetközi eseménye lett. A függetlenség megszerzésétől fogva a népek barátsága a soknemzetiségű Kazahsztánban fontos sikere az államnak. Ma az országban több mint 130 nemzetiség él. Kazahsztán Népi Közgyűlése különleges szervezete lett az egységnek és a nemzeti egyetértésnek. A világi és tradicionális vallások vezetői kongresszusának összehívása Kazahsztán konkrét hozzájárulása lett a világ vallásai lelki potenciáljának összefogásában a nemzetközi konfliktusok megoldásában és a modern fenyegetések elleni tevékenységben. Jelenleg előkészületek folynak a 2012-es asztanai IV. fórumra. 1992-ben Kazahsztán történelmi precedenst teremtett azzal, hogy önként lemondott a világ negyedik legnagyobb atomfegyver arzenáljáról, amelyeket a Szovjetuniótól örökölt. Kazahsztán kezdeményezésére augusztus 29-ét az Atom kísérletek elleni nemzetközi nappá nyilvánították.

A nemzetközi feltételek kedvező alakulásának köszönhető a külföldi cégek beruházásai, valamint a kazah nép életszínvonalának emelése. A „Gyorsított ipari fejlődés állami programja” keretein belül a köztársaság folytatja tevékenységét a külföldi tőke, innovációk és technológiák beáramlásáért. Az állam kedvező befektetési környezetéről és imidzséről tanúskodik a befektetések mértéke. A Közép-Ázsiába való befektetések 80 %-a Kazahsztánba irányul. 1993-tól dinamikusan emelkednek a

közvetlen befektetések az ország gazdaságába, amelynek összege meghaladja a 130 milliárd USA dollárt.

Kazahsztán részt vállal a globális energetikai biztonság felelősségében. Az ország, amely a világon a negyedik az olajtartalékokban, hatodik a gáztartalékokban és második az urántartalékokban, bekerült a világ legnagyobb energetikai termékek exportőrei közé. 2010-ben az ország GDP-je 7%-kal, az ipari termelés 10%-kal nőtt, a feldolgozóipar pedig 19%-kal. A nemzeti jólét terén, Kazahsztán a tavaly 26. helyet lépett előre és 50. helyen van 110 ország közül. A kedvező üzleti viszonyok terén Kazahsztán világviszonylatban az 59. helyet foglalja el 183 ország közül. A függetlenség ideje alatt az ország aktív politikai párbeszédet folytat az Európai Unióval. Az „Út Európába” program végrehajtásának segítségével Kazahsztán magasabb színvonalra tudta emelni a Régi Világ kulcsfontosságú országaival való széleskörű partnerséget. Az európai országok ma a köztársaság legfontosabb kereskedelmi partnerei, és Kazahsztán az EU megbízható energetikai partnere. Kazahsztán Európa harmadik legnagyobb energiaszállítója Oroszország és Norvégia után, amelyek nem tartoznak az OPEC-hez. A függetlenség éve alatt Kazahsztán a NATO fontos Közép-Ázsiai partnere lett. Jelenleg az ország aktívan együttműködik a szövetséggel a biztonság megszilárdítása érdekében. Kazahsztán érdekelt az Európai Tanáccsal való szoros kapcsolattartásban, figyelembe véve a szervezet nagy nemzetközi tekintélyét és vezető szerepét a demokrácia terén. Asztana aktívan részt vesz az Európai Bizottság demokráciáért végzett munkájában az Európa Tanácson keresztül. A 2004-es Együttműködési egyezmény alapján dinamikusan fejlődik az Európai Tanács Parlamenti Közgyűlésével való együttműködés. Felhasználva a nemzeti egyetértésben szerzett tapasztalatokat, Kazahsztán a Kelet és Nyugat közötti univerzális híd szerepére törekszik. A kezdeményezés, amely a 2010. év a Kultúrák közeledésének évévé nyilvánításáról szól az ENSZ 62. ülésén hozott határozat alapján, nagy szerepet játszik a világkultúra fejlődésében. Kazahsztán a szuverén fejlődés 20. éve alatt magabiztosan bekerült a nemzetközi társadalomba. A két évtized alatt a világ elfogadta a köztársaság eredményeit a politikai és szociális-gazdasági fejlődése terén és a fiatal állam megérdemelt helyet foglal a világon.

* * *

Kazahsztán és Magyarország között a diplomáciai kapcsolat 1992. március 23-ától működik. Magyarország Kazahsztán számára az egyik kulcsfontosságú partner Közép- és Kelet-Európában. A politikai szféra a két ország között problémamentes, állandó politikai párbeszéd folyik.

Az utóbbi években kölcsönös magas színvonalú látogatások folytak. Kazahsztán elnökének legutóbbi látogatása friss impulzust adott a kétoldalú kapcsolatoknak, amelyen új irányelveket határoztak meg a politikai és kereskedelmi-gazdasági együttműködés területein. Megemlékezést érdemel továbbá, a Parlamenti Mazsilisz Elnökének, a közlekedési és kommunikációs miniszter, a gazdasági és költségvetési miniszter, az oktatási és tudomány miniszterének látogatása Budapesten. Ezen kívül, Asztanába látogatott a magyar miniszterelnöki hivatal vezetője Varga Mihály államtitkár, Fazekas Sándor földművelési és vidékfejlesztési miniszter. Megtartottak két kormányközi bizottsági ülést a gazdasági együttműködésről. Az EBESZ csúcstalálkozóján Asztanában részt vett Smitt Pál Magyarország elnöke.

Minden évben erősödnek az országok közötti kulturális kapcsolatok. A kazah elnöknek a magyarországi látogatásán átadták a kunok vezetője tiszteletbeli címet. A politikai kontaktus erősödése tükröződik a kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok

növekedésében. Többszörösére emelkedett a két ország közötti áruforgalom. A mai adatok szerint a FÁK országok közül Kazahsztán a harmadik helyet foglalja a külkereskedelemben. Asztana és Budapest között a kapcsolatok stratégiai partnerségi alapon működnek, amelyek a közös érdekekre és értékekre irányulnak.